

De seksrobot heeft een goede opvoeding nodig

De seksrobot zal steeds populairder worden. Hoog tijd om na te denken over de normen die we de seksrobot meegeven, betogen **Rinie van Est** en **Lambèr Royakkers**.

Antropologe Kathleen Richardson en gedragswetenschapper Eric Billing begonnen onlangs een campagne tegen seksrobots, omdat ze 'een verwoestend effect op de samenleving' kunnen hebben. Deze Campaign Against Sex Robots lijkt niet erg urgent: de ontwikkeling van seksrobots bevindt zich nog in de beginfase. Seksrobot Roxxy, 55 kilo zwaar en 1 meter 70 lang, is op dit moment het meest geavanceerde model. Het Amerikaanse bedrijf True Companion wil haar binnen een jaar voor zesduizend euro op de markt brengen. Roxxy kan bewegen, reageert op aanrakingen en voert kleine gesprekjes. Veel stelt het nog niet voor.

Toch snijdt de anti-seksrobotcampagne wel hout. Eerder versnelde de seksindustrie al de doorbraak van de videorecorder en van internet. Het is dus zeker niet denkbeeldig dat deze industrie een flinke boost gaat geven aan de opkomst van de seksrobot.

Normen en waarden

Dat legt enkele fundamentele vragen op tafel: welke normen en waarden worden in seksrobots ingeprogrammeerd? Maken ze ons en onze samenleving menselijker, socialer, gelijkwaardiger, of juist niet? Richardson stelt dat technologie onze normen en waarden weerspiegelt. Volgens haar zal de seksrobot gemodelleerd worden naar de vrouwelijke prostituee. Haar vrees is dat de sekscultuur die gangbaar is in de prostitutie – met totaal ongelijke verhoudingen tussen de sekspartners – met de introductie van seksrobots ook zijn weerslag gaat vinden in intermenselijke relaties. Seksrobots zullen volgens haar leiden tot een expansie van de seksindustrie en openen zelfs de weg naar seks met kindeerrobots.

De ontwikkeling van seksrobots bevindt zich nog in de beginfase.

De argumenten van Richardson en Billing snijden hout. Maar er zit ook een andere kant aan het verhaal. Zo presenteerden futurist Yeoman en seksuologe Mars in 2011 een toekomstscenario over het sekstoerisme in Amsterdam. In de rosse buurt werken in 2050 alleen nog robotprostituees. Als gevolg zijn vrouwensmokkel en gedwongen menselijke prostitutie uitgebannen. Amsterdam is één van de beste en veiligste sekstoerismebestemmingen geworden, met dank aan de robot.

Ook robottechnoloog David Levy is een fervent voorstander. Volgens hem bieden seksrobots mogelijkheden voor therapie, oefening én experimenteren door mensen die bijvoorbeeld tobben met hun seksuele voorkeur of bedprestaties. Volgens Levy zal dit leiden tot flink minder

ongewenste zwangerschappen, seksueel overdraagbare ziekten en vreemdgaan. Wat vreemdgaan betreft is het trouwens de vraag of robotseks beschouwd gaat worden als ontrouw, of dat een seksrobot op den duur net zo onschuldig wordt als een vibrator.

Sociale competenties

Levy verwacht zelfs dat mensen rond 2050 met robots zullen willen trouwen. Techniekpsychologe Sherry Turkle maakt zich juist zorgen over een toekomst waarin mensen steeds vaker intieme relaties met robots aangaan. Ze is bang dat mensen hun sociale competenties verliezen. Want de komst van seksrobots zal er volgens haar toe leiden dat we steeds minder bereid zullen zijn om de energie op te brengen die vereist

is voor menselijke relaties.

De op handen zijnde introductie van seksrobots roept veel maatschappelijke en ethische vragen op, waarover de meningen flink verschillen. Dat vraagt om een volwassen discussie over welke normen en waarden we als samenleving in seksrobots willen zien. Net als kinderen moeten robots goed worden opgevoed. Als opvoeder van de seksrobot zijn robotbouwers verantwoordelijk voor de menselijke waarden die ze in hun producten programmeren. Laten ze daarom bijvoorbeeld nu al samen met vrouwen en mannen in gesprek gaan om een seksrobot te ontwerpen die goed past bij een gezonde en emanciperende sekscultuur. Is dat geen mooie uitdaging voor de jonge kunstenaars, technici en ontwerpers van deze tijd?

Rinie van Est
onderzoeker Rathenau Instituut en TU Eindhoven
Lambèr Royakkers
onderzoeker TU Eindhoven

auteurs van 'Just ordinary robots: Automation from love to war'

commentaar

De mening van de krant, verwoord door leden van de hoofdredactie en senior redacteuren.

Nutsbank SNS is een lagere opbrengst meer dan waard

Een bank voor de kleine spaarder en kleine bedrijven ontbreekt in Nederland

De directe gevolgen van de kredietcrisis liggen nu zo ongeveer achter ons. De economie is in omvang terug op het niveau van 2008, ABN Amro staat op het punt voor een eerste, substantieel deel te worden verkocht aan beleggers en alle financiële instellingen, die voor financiële steun bij de overheid moesten aankloppen na het faillissement in de VS van Lehman Brothers, hebben die steun terugbetaald. Alleen over de restanten van bank/verzekeraar SNS Reaal moet de politiek nog een principiële beslissing nemen. De verzekeringspoot van SNS is inmiddels verkocht en ook voor

de vastgoedportefeuille wordt op korte termijn de mededeling verwacht dat verkoop rond is. Blijft over de bank zelf, die nog immer in overheidshanden is.

Wat moeten we aan met deze bank? De top van SNS heeft de ambities inmiddels stevig bijgesteld: de bank wil een bank zijn voor het kleinere bedrijfsleven en de individuele, niet bemiddelde klant.

Een dergelijke bank, een nutsbank, ontbreekt in Nederland. We kennen de coöperatief georganiseerd Rabobank, de banken die zich op vermogensbeheer richten en de twee grootbanken ABN Amro en ING, die het hele spectrum aan diensten aanbieden aan zo-

wel de kleinere klant als het grote bedrijfsleven en die daarvoor wereldwijd actief zijn. Mocht minister Jeroen Dijsselbloem van financiën het advies van de SNS-top overnemen, dan is het palet aan typen banken in Nederland compleet. SNS zou zich dan nog slechts bezighouden met de kleine spaarder en met hypotheek voor de particulier en krediet voor het kleinbedrijf. In de politiek is inmiddels breed draagvlak voor dat idee. Sommige partijen staan er echter op dat SNS dan ook niet wordt verkocht en een staatsbank blijft. Dat zou een grote vergissing zijn. Het voordeel van de staat als eigenaar is op zijn minst onduidelijk, ter-

wijl daar wel het gevaar van concurrentievervalsing ten opzichte van de particuliere banken tegenover staat. SNS verkopen is een veel voor de hand liggende optie. Minister Jeroen Dijsselbloem en de Kamer zullen moeten accepteren dat SNS minder geld op zal leveren dan ervoor werd betaald. Een nutsbank is nu eenmaal goedkoper dan een grootbank. De risico's en dus ook de mogelijke rendementen van zo'n bank zijn immers kleiner. Het ontstaan van een nutsbank en daarmee een breed aanbod voor de consument is dat te verwachten verlies echter meer dan waard.